

Årsmelding fra IGA – 2022

Institutt for gruppeanalyse og gruppepsykoterapi

Årsmelding 2022 - innholdsfortegnelse:

	side
Instituttets formål	4
Organisasjonen	4
Medlemmer / generalforsamling	
Styre, fagråd, utvalg, komiteer og sekretariat	5
Strategiseminar	5
Aktuelle arbeidsgrupper	
Instituttets hovedoppgaver	6
Utdanningsvirksomheten	
• Oversikt over all utdanning og kursvirksomhet • Utdanningsprogram i gruppepsykoterapi og gruppeanalyse • Regionalt opplæringsprogram (RGO) • Introduksjonsseminar i gruppepsykoterapi • Veilederutdanningen • Emnekurs for leger i spesialisering • Godkjenninger (yrkesorganisasjoner) • Psykoterapispesialitet for psykologer • Psykoterapispesialitet for BUP-feltet	7 9 10
Fagutvikling og kvalitetssikrende aktivitet	11
• Revisjon av litteratur i utdanningsvirksomheten • Oppfølging av lærere • Kontakt med KV-veiledere	12
Medlemsrettet aktivitet	
• Sosialt samvær i forbindelse med generalforsamlingen • Fagseminar for medlemmer tilknyttet generalforsamlingen • Vårseminar og kombinert jubileums og innflyttingsseminar • Medlemsbrev	13
Nettsidene – www.iga.no og facebook	
Andre kommunikasjonsiltak	
Økonomi	13
Tilskudd og stipender	
Stab – fast ansatte og engasjerte	14
Sekretariatet	
Lærerstab og veiledere	
Andre bidrag og aktivitet blant IGAs medlemmer	
Samarbeid med andre organisasjoner	14
Norge	
• NGPF, Samarbeidsrådet for etter- og videreutdanning i psykisk helsevern, NPF (psykoterapiutvalget),	
Internasjonalt engasjement	15
• EGATIN, GASi, EFPP, IAGP, AGPA	
Publikasjoner	16

Instituttets formål

Instituttets formål er å styrke det psykoterapeutiske tilbudet i Norge ved å sørge for kvalifisert utdanning i gruppepsykoterapi og gruppeanalyse, så pasienter får et solid og individuelt tilpasset gruppepsykoterapitilbud. Utdanningen er tverrfaglig og tilgjengelig for deltakere fra hele landet.

Organisasjonen

Medlemmer og Generalforsamling

Pr. 31.12.22 hadde instituttet 139 medlemmer, syv flere enn på samme tid i fjor.

Medlemskap kan søkes gruppeanalytikere, og de må godkjennes av styret.

Generalforsamlingen (GF) består av instituttets medlemmer. GF er øverste myndighetsorgan i IGA. Det innkalles til GF minst én gang i året. I 2023 ble det igjen mulig å møtes fysisk generalforsamlingen, som ble første møte med nytt konferansehotell Thon Hotel Vettre, den 10. mars, med 38 medlemmer. GF-seminar fra lunsj samme dag gikk på samme sted, med 32 påmeldte deltakere. I tillegg kunne tradisjonen gjenopptas med sosial sammenkomst etterfulgt av selve generalforsamlingen. Nedenfor fra generalforsamlingen, i det møterommet

som også blir utdanningens nye storgrupperom.

Med en velfortjent blomst takker styreleder Brit Hunstad Av styremedlemmene Lone Dragland, Phelix Blayvas og Øystein Christoffersen, etter mange års innsats i styret.

Styre, fagråd, utvalg og komiteer

Styret i IGA består fra mars 2022 av (fra venstre) Harald Nydal, styreleder Brit Hunstad, Maleen Geck Sevatdal, Torill Nordgård Eriksen, Silje Klippen og Lasse Djerv.

Instituttleder møter fast i styremøtene. Styret har overordnet ansvar for instituttets virksomhet. Det utarbeider strategier, fastsetter planer, står for alle formelle vedtak og godkjenner budsjett. Styret har også ansvaret for kontakt med kandidatrepresentanter fra gruppepsykoterapiutdanningen.

Fagrådet er instituttets kvalitetssikrings- og faglig rådgivende organ, med ansvar for rammer og faglig innhold i IGAs utdanningsvirksomhet, retningslinjer for engasjement av lærere. De anbefaler godkjenninger og har ansvar for oppfølging av KV-veiledere, følger opp kandidatsaker, vurderer dispensasjonssøknader i forhold til utdanningskrav. De legger til rette for veiledning i det å skrive diplomoppgaver samt for vurderingen av disse. Fagrådet er også kandidatenes klageinstans i utdanningssaker. Fagrådet har etter GF i mars 2022 bestått av fra venstre Jon Johnsen, Nora Rustad, Andreas Ekberg og fagrådsleder Eli Moholdt Grønås. Helle Janecke Elvebredd innfelt øverst til høyre, var ikke til stedet da bildet ble tatt. Undervisningsleder møter fast i fagrådet.

Etikkutvalget skal bistå styre, fagråd og sekretariat i etiske spørsmål. I 2022 har utvalget bestått av de samme som i 2021; Anna M. Szulc, Bent Horpestad og Ingvald Johnsen.

Valgkomitéen har, etter valget på generalforsamlingen i 2022, bestått av, fra venstre, Tanja Sæthre Ekeid og Kristin Edin.

Sekretariat og lokaler

Instituttets daglig drift ivaretas av sekretariatet, som i 2022 igjen har bestått av instituttleder Hanne-Sofie Johnsen Dahl, undervisningsleder Synnøve Ness Bjerke, begge i åremåls deltidsstillinger og administrasjonssekretær Diana Schart, med fulltids ansettelse. I slutten av juni flyttet sekretariatet fra Majorstuen til Gjerdrums vei 19 i Nydalen. Lokalene benyttes både til drift, undervisningsformål, møtevirksomhet, med mer.

IGA har nå samme adresse som Institutt for psykoterapi (IPSY), Norsk karakteranalytisk institutt (NKI) og Institutt for barne- og ungdomspsykiatri (IBUP). Norsk psykoanalytisk institutt vurderer også flytting hit.

Hvordan disse psykodynamiske instituttene skal samarbeide er ennå ikke besluttet. En SamlokaliseringsOrganisasjon (SO) er foreslått opprettet i løpet av 2023. Et pilotprosjekt er etablert fra oktober som skal jobbe fram et konkret forslag om SO per mars 2023. Dette forelegges instituttene generalforsamling i løpet av våren 2023, for at beslutning kan tas.

Nytt konferansehotell

Etter vel 20 år på Voksenåsen hotell, flyttet IGA sitt utdanningsprogram fra høsten 2022 til Thon Hotel Vettre i Asker. Der har vi blitt tatt godt imot, og samlingene i september og i november ble arrangert der.

Strategiseminar

Styrets årlige strategiseminar foregikk i nye lokaler 20. og 21. oktober 2022. Tema var «IGA som undervisningsorganisasjon mot nye tider». Som vanlig deltok medlemmer av styret, fagrådet, sekretariatet og valgkomitéen. Innlegg fra styreleder knyttet først tråder til de siste

årenes temaer, spesielt fjorårets arbeid med IGAs verdigrunnlag. Undervisningsleder ga en oversikt over dagens tilbud, med fokus på evaluering av nytt utdanningsprogram fra 2017, fagrådsleder orienterte om «Nytt RGO», kursleder Christian Hjort om det nye BUP-programmet. Til slutt innlegg fra instituttleder om IGA som medlemsorganisasjon inn i nye tider. Deretter fulgte mange spennende og gode diskusjoner. Arbeidsformen i strategiseminarer bidrar til å styrke IGAs undersøkende kultur, hvor det er rom for uenighet og diskurs før avgjørelser tas.

Fra styreleder Brit Hunstads innledning til strategiseminarer

Fra en av diskusjonene i mediangruppe

Aktuelle arbeidsgrupper

Gjennom 2022 har det vært noe mindre arbeidsgruppeaktivitet enn vanlig, dog etter behov. De som har vært i aktivitet gjennom/i løpet av 2022 er først og fremst:

Arbeidsgruppe Samlokasjonsorganisasjon (SO) er i samarbeid med IPSY, NKI og NPI. Arbeidet består i å finne best mulig organiseringsform for instituttene i Gjerdrums vei 19. Hovedhensikten til et SO er å bedre instituttene økonomiske sikkerhet ved å overføre det enkelte institutts leieavtale, som per i dag er på 25 år, til en felles SO som tar over leiekontraktene. Vi ønsker også å trygge arbeidsmiljøet for instituttets administrative personell. Dette gjelder spesielt avlastning og hjelp fra hverandre ved eventuell sykdom. Forhåpentligvis vil SO redusere driftskostnader ved å gi enkelte stordriftsfordeler og best mulig utnyttning av undervisningslokalene, uten å leie dyrt andre steder. Arbeidet til SO er redegjort for i digitalt informasjonsmøte som alle medlemmer i de ulike instituttene ble invitert til i november. Forslag til avgjørelse av SO vil bli forelagt på GF.

En arbeidsgruppe for Vårseminaret arbeidet aktivt i tråd med behov. Det samme gjelder arbeidsgruppen som har jobbet med å utvikle Introseminaret, samt arbeidsgruppen som har arbeidet med både Introseminar og det 2-årige utdanningsprogrammet i gruppepsykoterapi med barn og unge. Også gruppen som har arbeidet med aldersgrense avla rapport og retningslinjene innebærer nå at øvre aldersgrense for lærere i hovedutdanningen er 72 år.

Ved slutten av året ble det også etablert en arbeidsgruppe Økonomi, som skal se på IGAs endrede økonomiske rammer for virksomheten. Mulige nedskjæringer og muligheter for inntjening ut over tilskudd fra Helse- og Omsorgsdepartementet skal undersøkes og kartlegges.

Utdanningsvirksomheten

Oversikt over IGAs utdannings- og kursvirksomhet

Først og fremst tilbyr IGA en blokkbasert videreutdanning i *gruppepsykoterapi og gruppeanalyse* med varighet inntil fem år og med flere *valgfrie tilleggsseminarer*.

Hvert år arrangeres på forskjellige steder i Norge et ett-årig regionalt gruppeopplæringsprogram (RGO) der behandlere i førstelinjen og spesialisthelsetjenesten deltar sammen.

Til begge disse programmene mottar IGA offentlig støtte fra Helse- og omsorgsdepartementet via Helsedirektoratet gjennom tilskuddsordningen. For 2022 fikk imidlertid IGA et stort kutt i tilskuddet, på mer enn en million, ca. 20% mindre enn året før. Dette ble svært krevende for instituttet, spesielt fordi det kom uten forvarsel og uten en forståelig begrunnelse for den plutselige og radikale endringen.

IGA arrangerer også, innenfor egen økonomi:

Årlige tre-dagers *introduksjonsseminarer* i gruppepsykoterapi, både for behandling av voksne med psykiske og/eller rus- og avhengighetsrelaterte lidelser og et eget introduksjons-seminar for de som jobber med barn og unge (13-18 år).

To – tre faste to-dagers *emnekurs for leger i spesialisering* (LIS) i psykiatri arrangeres hvert år, og årlig/ved behov også emnekurs for leger i spesialisering Rus- og avhengighetsmedisin.

1-årig *veilederutdanning* starter hvert eller annen hvert år, avhengig av behov og kapasitet.

Andre kurs og seminarer som enten er tilknyttet generalforsamlingen, for medlemmer, og/eller som arrangeres som åpne arrangementer kan variere fra år til år.

Utdanningsprogram i gruppepsykoterapi og gruppeanalyse

Fra etablering i 1992, har IGA-utdanningen bestått først og fremst av et 5-årig videreutdanningsløp i gruppeanalyse. Faglig videreutvikling og endring i helsepolitiske føringer og styringsfokus i helseforetakene bidrar til nødvendig og kontinuerlig evaluering og revisjon av utdanningstilbudet. Endringer er gjort for å gi mulighet for kortere kvalifiserende utdanning i gruppepsykoterapi før full gruppeanalytisk utdanning. Det er lagt til seminarrekker i

- 1) mentaliseringsbasert terapi i gruppe MBT-G,
- 2) basal psykoanalytisk teori (BPT) og
- 3) gruppebehandling for barn og unge.

BPT eller tilsvarende kreves før oppstart på de to siste årene av utdanningen; Trinn B.

IGA har alltid vektlagt at for å lære gruppepsykoterapi og gruppeanalyse kreves både innlæring av teori, veiledning på egen praksis og ikke minst egenerfaring i grupper. Dette er i tråd med internasjonale standarder.

Et eget 4-årig obligatorisk program for psykologer for psykoterapispesialitet er etablert, og et 2-årig psykoterapiprogram for LIS og andre som arbeider i BUP-feltet. Begge er nå innarbeidet i hovedutdanningen og godkjent henholdsvis av Norsk psykologforening (NPF) og av Den norske legeforening (Dnlf), nå overtatt av RegUt HSØ.

Rammer for utdanningsprogrammet

Hovedutdanningen arrangeres med fem årlige samlinger á 3-3,5 dager. Programmet består av en 2-årig basisdel (Trinn A) og en to-årig fordypningsdel (Trinn B). Kandidater uten tilstrekkelig teori- og/eller erfaringsbakgrunn for opptak direkte til Trinn A, starter utdanningen med et 1-årig Grunnleggende trinn. Det er også mulig å ta Grunnleggende trinn alene, som en innføring i gruppepsykoterapi. For leger i spesialisering psykiatri (LIS) teller dette som tredje års psykoterapiveiledning.

Skriftlige oppgaver leveres ved avslutning av hvert trinn. Fokus her er å øve på å benytte teori for å belyse kliniske problemstillinger.

Det kreves videre deltakelse i kollegiale veiledningsgrupper (KV-grupper) mellom samlingene, lokalt eller digitalt. Kandidater kan parallelt eller etterpå, velge seminarfordypning innen MBT-G, grupper for barn og unge og/eller BPT, det siste for å kunne gå videre på Trinn B.

Målsetning for hvert av trinnene i utdanningen

Grunnleggende trinn (1 år): Formidle basiskunnskap i gruppepsykoterapi og om gruppeprosesser, med sikte på å kunne lede grupper i førstelinjen og fungere som koterapeut i terapigrupper i behandlingsinstitusjoner innenfor psykisk helsevern og rusbehandling.

Trinn A (2 år): Utdanne kandidaten til å kunne arbeide kvalifisert og systematisk med gruppepsykoterapi i førstelinjen og på spesialistnivå med polikliniske og innlagte pasienter. Kandidater som har fullført Grunnleggende trinn, RGO eller som har tilsvarende teori- og erfaringsbakgrunn, kan tas opp på Trinn A.

Trinn B (2 år): Sette kandidatene i stand til å arbeide selvstendig med gruppepsykoterapi og gruppeanalyse med innlagte og polikliniske pasienter, inkludert i privat praksis, og gi grunnlag til å kunne veilede i gruppepsykoterapi. Fordypningen retter seg spesielt mot arbeid med pasienter med komplisert problematikk.

Kandidater som har gjennomført Trinn A, med tillegg av teoriseminar i basal psykoanalytisk teori (BPT), eller tilsvarende, kan tas opp på Trinn B.

Utdanningen i gruppeanalyse avsluttes med en skriftlig diplomoppgave basert på det kliniske arbeidet som den enkelte kandidat har mottatt veiledning på gjennom Trinn B.

Påbyggingsseminarer

I 2022 ble det som vanlig tilbudt tre fordypningsmuligheter, med oppstart i løpet av undervisningsåret 2022-23: Teoriseminalet i basal psykoanalytisk teori (BPT), som går over 1,5 år, det 2-årige mentaliseringsbaserte terapi i gruppe-seminaret (MBT-G) og et 2-årig seminar i gruppebehandling for barn og unge.

Opptak av kandidater og sammensetning av grupper i 2022

Ved annonsering av utdanningsprogrammet på begynnelsen av året var det fortsatt pandemi-nedstenging. Ved søknadsfristens utløp rett etter påske var restriksjonene opphevet. Søkingen var som vanlig god. På grunn av den økonomiske situasjonen med kutt i tilskudd og forventet underskudd var vi avhengige av å kjøre helt fulle grupper. Dessverre manglet vi to søkere for å starte ny gruppe for 2-årig gruppeterapiutdanning, barn og unge.

Utdanningsåret startet som vanlig i september. Mye var nytt på nytt hotell, men det gikk bra.

Kursåret 2022-23 startet med 106 kandidater fordelt på 11 smågrupper og 14 teori- og veiledningsgrupper, med 14 lærere. Teori- og veiledningsgruppene var fordelt på to grupper på Grunnleggende trinn, fire på Trinn A første år, hvorav én gruppe gjaldt psykoterapi-spesialitet for psykologer, tre grupper på Trinn A andre år, en gruppe andre år av BUP-utdanningen og to på hvert av Trinn Bs første og andre år. Tverrfaglig sammensetning av gruppene tilstrebes og det tas hensyn til kjønn, alder og geografi.

Fordeling av antall kandidater kursåret 2022-23

Grunnleggende trinn	Trinn A 1.år	Trinn A 2.år og BUP-2	Trinn B 1.år	Trinn B 2.år	MBT-G	BUP-seminar	BPT
16	32	25 + 5	16	12	8	8	43

Søknader til seminarene har hatt varierende søkning. Heller ikke i år fikk vi mange nok søkere til å starte 1-årig seminar om å drive grupper for pasienter med rus- og avhengighetsproblematikk, dette tilbudet settes på pause. Søkingen til BPT-seminaret er imidlertid godt. GPT-BUPs teoriseminar onsdag kveld før delkurs ble åpnet for andre kandidater enn de som tok den 2-årige BUP-utdanning.

Yrkesbakgrunn kandidater kursåret 2022-23

Psykolog	Lege	Sykepleier	Sosionom	Prest	Annet
45	32	9	7	2	11

Andelen psykologer øker stadig, nå 42%, andelen leger holder seg rundt 30%, mens deltakere med annen utdanningsbakgrunn går ned og utgjør i år totalt 28%. «Annet» innebærer barnevernspedagog, fysioterapeut, lektor, miljøterapeut og fysioterapeut. At psykologer erstatter stadig flere med annen utdanning innen psykisk helse og rus-behandling gjenspeiler realiteter. Selv om det er gledelig med flere psykologer, gir utviklingen en viss bekymring for tverrfagligheten.

Diplomoppgaver i gruppeanalyse

I 2022 har 13 kandidater fullført gruppeanalytikerutdanningen med godkjent skriftlig arbeid. Diplomer ble utdelt av styreleder på sommerfesten.

Regionalt gruppeopplæringsprogram (RGO)

IGAs årlige opplæringsprogram i gruppebasert behandling av psykiske lidelser og rus- og avhengighetsproblematikk tjener flere formål; først og fremst og fra oppstart handlet det om å tilby opplæring og utdanning i gruppeterapi for behandlere i førstelinjen. Etter samhandlingsreformen har dette blir mer og mer aktuelt, da stadig flere og mer krevende oppgaver tillegges førstelinjene. RGO representerer også en viktig kontakt- og samhandlingsarena for regionen der programmet arrangeres. Det er et mål i seg selv å nå ut til alle regioner i Norge, og RGO arrangeres hvert år i nye geografiske områder.

Den faglige målsettingen er å gi deltakerne forståelse for hvordan gruppebaserte behandlings-tilbud kan brukes ved ulike problemstillinger og innenfor ulike rammer. Programmet er tverrfaglig, retter seg både mot helsearbeidere i kommunehelsetjenesten (eller i bydeler) som arbeider med mennesker som har sammensatte psykiske og rusrelaterte lidelser og mot deltakere fra lokal spesialisthelsetjeneste. Et år på RGO gir mulighet for å starte direkte på Trinn A ved det nasjonale utdanningsprogrammet, for videre gruppepsykoterapiutdanning. Ofte står lokalt DPS for den lokale forberedelsen i samarbeid med undervisningsleder og koordinator fra IGA. Gruppeanalytiker Eva Berg har i flere år hatt denne oppgaven for IGA, og avsluttet da RGO i Trondheim var ferdig før sommeren 2022.

Neste RGO var planlagt i Tromsø fra desember 2022. Avtale var underskrevet og påmelding i gang da UNN dessverre i sommer måtte utsette det hele grunnet økonomiske problemer. Dermed rykket nytt RGO i Stavanger fram i køen. Dette er utlyst med start i september 2023.

Introduksjonsseminar i gruppepsykoterapi

Målsettingen for IGAs årlige introseminar er å gi en introduksjon i gruppedynamisk og gruppeanalytisk tenkning og metode, egnet til bruk i døgn-, dag- eller polikliniske rammer og ved ulike kliniske problemstillinger, både i førstelinjen og i spesialisthelsetjenesten. Seminaret består av teoriforelesninger, veiledning i grupper og storgruppemøter. I 2022 ble det arrangert to introseminarer; ett i Oslo og ett i Tromsø. Helle Janecke Elvebredd, Brit Hunstad, Espen Ajo Arnevik og Johnny Pettersen var lærere her.

I 2022 utgikk dessverre introseminar i gruppeterapi for barn og unge, grunnet for få påmeldte.

Introseminarene har vært et svært viktig tilbud fra IGA. Det var nok dette IGA-tilbudet som led mest under pandemien. I 2021 ble det for eksempel ikke arrangert noe introseminar. Det var derfor ekstra gledelig å komme i gang igjen i 2022, selv om det ikke gjaldt Intro UNG.

Veilederutdanningen

IGAs veilederutdanning har som hovedformål å gi gruppeanalytikere veilederkompetanse innen gruppepsykoterapi og gruppeanalyse, med vekt på veiledningspraksis og veiledningspedagogikk. Programmet har seminarform, med fire samlinger á to dager på ca. et år. For å

bli godkjent psykoterapiveileder i gruppepsykoterapi, Dnlf, Psykoterapiutvalget, må psykiatere nå ha gjennomført veilederutdanningen. Kandidater som ikke er ferdige gruppeanalytikere, men med IGAs psykoterapiutdanning og som har veilederoppgaver innen gruppepsykoterapi, kan også delta. Gruppeanalytikere prioriteres hvis det er begrenset plass i gruppene. Else Margrethe Berg og Thor Kristian Island har vært lærere siden oppstart av utdanningen i 2010. Fra høsten 2022 har Kari Gjelstad tatt over fra Else Margrethe Berg, sammen med Thor Kristian Island, da det var 14 søkere og utdanning ble startet med to grupper i september 2022.

Emnekurs for leger i spesialisering psykiatri (LIS)

To emnekurs for LIS i psykiatri ble arrangert i løpet av 2022; ett i mai på Meet Ullevaal og ett i september i IGAs nye lokaler i Gjerdrums vei 19. For 2023 er det planlagt tre slike emnekurs, for å imøtekomme behov fra flere LIS i ferd med å bli ferdige med spesialitet.

Både i januar 2022 og i januar 2023 ble det arrangert to-dagers emnekurs i gruppepsykoterapi for LIS innen Rus- og avhengighetsmedisin, i IGAs lokaler.

Godkjenninger fra yrkesorganisasjoner pr. i dag

- For psykologer er 4-årig obligatorisk program for psykoterapispesialitet godkjent av NPF.
- For leger i BUP er 2-årig psykoterapiutdanning godkjent av Dnlf som en av fire mulige psykoterapispesialiseringer.
- For psykologer godkjent for de 96 timene psykologspesialister må ha for vedlikehold av spesialitet per 5 år
- IGAs utdanning er godkjent av Dnlf tellende for leger i psykiatrispesialisering (LIS) og etterutdanning: Grunnleggende trinn 126 timer, Trinn A 252 timer og Trinn B 320 timer.
- Full utdanning godkjennes med inntil 150 timer etterutdanning for spesialister i barne- og ungdomspsykiatri.
- Treårig utdanning godkjennes med 2 x 30 poeng (emnekurs psykiatri og valgfrie kurspoeng) til videre- og etterutdanning i allmennmedisin.
- Grunnleggende trinn er under gitte forutsetninger godkjent som tellende til veiledning 35 timer i valgfri terapiform, fordypningsdel gruppeterapi, for LIS i psykiatri og for LIS i rus- og avhengighetsmedisin.
- Psykiatere, psykologspesialister og leger og psykologer under spesialisering kan få rett til trygdefusjon for gruppen de driver på Trinn B.
- RGO har også godkjenning for de fleste yrkesgrupper, dog noe forskjellig timetall, søkes av IGA for hvert RGO.

Psykoterapispesialitet for psykologer

Fra 2018 ble et 4-årig obligatorisk program for psykologer som spesialiserer seg i psykoterapi innarbeidet i IGAs utdanningsprogram, med godkjenning fra Norsk psykologforening (NPF). I KV-grupper og på Trinn A får disse veiledning i rene psykologgrupper. På Trinn B, i storgruppen og i smågrupper deltar de i tverrfaglige grupper på lik linje med andre deltakere i utdanningen.

I psykoterapispesialiteten inngår tre 2-dags seminarer i løpet av fire år. Første seminar handler om psykologspesialistrollen, vitenskapsteori og psykoterapiforskning, andre seminar handler om diagnostikk, tester og behandling, og tredje seminar handler om familie og samfunn, veiledning og etikk.

Psykoterapispesialitet for BUP-feltet

Legeforeningens psykoterapiutvalg og spesialitetskomite for LIS innen BUP-feltet har ønsket en to-årig gruppepsykoterapiutdanning for BUP. IGA ble høsten 2018 invitert til å tilby dette. Arbeidsgruppen 2-årig gruppepsykoterapi (GPT) for BUP fikk i mandat å planlegge for dette, forslaget ble vedtatt av styret og tilbudet ble annonsert våren 2020. Det ble for lite tid til å annonsere og det meldte seg ikke nok søkere til å starte høsten 2020. Etter godkjenning av dette psykoterapiløpet for LIS i BUP-spesialitet fra Dnlf i 2021, ble tilbudet bredere annonsert

våren 2021. Første BUP-gruppe startet ved IGA i september 2021, med en overvekt av LIS/leger, men også deltakere med annen profesjonsbakgrunn. Dessverre ble det ikke nok søkere til å starte ny gruppe høsten 2022, men arbeidet med å gjøre tilbudet kjent fortsetter, både for LIS og andre i BUP, men IGA ønsker også spesielt å nå psykologer i førstelinjen med dette utdanningstilbudet.

Fagutvikling og kvalitetssikrende aktivitet

Revisjon av litteratur i utdanningsprogram Pensum for hovedutdanningen evalueres av kandidater og lærere etter hver samling. En fast arbeidsgruppe med medlemmer fra lærergruppen og fra fagrådet har ansvar for årlig revisjon av teoriprogrammet. Fagrådet reviderer også pensum for RGO, etter evaluering fra veiledere og deltakere ved RGO og innspill fra undervisningsleder.

Oppfølging av lærere

IGA arrangerer heldags lærermøter for lærerstaben ved hovedutdanningen; i september før første samling og i forbindelse med generalforsamlingen i mars. Heldagsmøtene inneholder både planlegging, diskusjoner og faglig påfyll.

Lærerne mottar regelmessig klinisk veiledning i to grupper; en før og en etter hver samling. Fra 2021 er Øyvind Urnes veileder. Prosessveiledning for lærergruppen skjer på hver samling, med Kari Gjelstad som veileder. Nye lærere får rutinemessig et informasjonsskriv til nye lærere, kvalitetssikret gjennom høring blant lærere og behandling i fagrådet. Det ble i 2022 ikke engasjert nye lærere.

Lærergruppen for undervisningsåret 2022-2023. Fra venstre Jon Johnsen, Ingalill Johnsen, Helle Janecke Elvebredd, Synnøve Ness Bjerke, Christian Hjort, Helene Cecilie Hedemark, Siri Johns, Hans Peter Møller, Hanne-Sofie Johnsen Dahl, Øystein Christoffersen, Laila Hjulstad, Magne Olav Gudmestad, Audun Magne Ulland og Frode Finseth.

Christian Hjort har i oppgaven som Kursleder I ansvar for å lede møter samt å holde orden på referater og kandidatenes oppmøte. Helene Hedemark, Kursleder II, har ansvar for kontakten med hotellet og er KV-ansvarlig lærer.

Kontakt med KV-veiledere

Fagrådet godkjenner KV-veiledere etter søknad. Godkjenningen må fornyes hvert sjuende år. Instituttet oppfordrer alle som arbeider med gruppepsykoterapiveiledning til å ta veilederutdanningen. Pr. 31.12.22 har i alt 52 gruppeanalytikere godkjenning som KV-veiledere. Liste over disse ligger til enhver tid på IGAs hjemmeside. Noen er engasjert som lærere i hovedutdanningen, men mange av de øvrige er tilgjengelige for veilederoppdrag.

Veiledersamling for KV- og RGO-veiledere kunne heldigvis igjen arrangeres med fysisk oppmøte 20. mai 2022. Faglig tema i år var «Hvordan ta vare på seg selv som veileder?». Kristin Fjermestad, ergoterapeut, gruppeanalytiker og tidligere fagrådsmedlem holdt et berikende foredrag som bidro til viktige refleksjoner i påfølgende diskusjoner og viktige påminnelser om ansvaret vi har for oss selv og hverandre.

KV-veileder-koordinator, KVVK

Eli Moholdt Grønås har fortsatt oppgaven som KV-veileder-koordinator, KVVK. Med fagrådet i ryggen har KVVK ansvar for kontakten mellom KV-veilederne og IGA samt å formidle kontakt mellom KV-veileder og veileder på hoved-utdanningsprogrammet. KVVK har også ansvar for digital veiledning på veiledning ellers gjennom året.

Medlemsrettet aktivitet

Fagseminar tilknyttet generalforsamlingen: «Felles dypdykk i IGAs verdigrunnlag».

Synnøve Ness Bjerke innledet med å presentere utdrag fra foredrag ved strategiseminaret i 2021 hvor bl.a. IGAs verdigrunnlag ble diskutert. Deretter presenterte hun resultatene av en digital spørreundersøkelse blant IGAs medlemmer om samme tema. Den påfølgende diskusjonen blant de 32 deltakerne på seminaret ble rik, interessant, engasjert og mangefasettert. Det kom ikke til noen konklusjon, det var heller ikke meningen, men som en slags konklusjon; det kjentes meningsfullt å diskutere, vi er forskjellige, vektlegger forskjellige verdier. Så langt virker vi å være omforent om at IGA først og fremst er et utdanningsinstitutt. Vi er også en medlemsorganisasjon, hvor mange har ønske om mer medlemsaktivitet, gjerne også at det etableres en kandidatforening/-avdeling i IGA.

Vårt tverrfaglige prinsipp, vårt fokus på å formidle (og anvende i egen organisasjon) prosessforståelse og vårt psykodynamiske grunnsyn på terapi, virker å være blant våre viktigste

kjerneverdier. Verdier som handler om evnen til å romme kompleksitet, tåle motsetninger, tvetydelighet er også sentrale. Sterkt står også humanismen, demokrati, respekt, empati og ærlighet.

Vårseminar

I desember 2021 måtte IGA dessverre avlyse et lenge planlagt juleseminar, et fagseminar som også var ment som trøst og en feiring av at vi endelig igjen kunne møtes fysisk – etter en slitsom digital pandemitid. Pandemien var imidlertid slett ikke over, seminaret kunne ikke gjennomføres, men Sentralen, stedet vi hadde leid, lot oss utsette til våren.

Seminaret ble gjennomført 5. mai, med 80 deltakere, storgrupper, svært berørende foredrag av gruppeanalytiker Prof.dr. Elisabeth Rohr om forståelse av empati og intimitet, med påfølgende middag og dans. Det hele ble gledelig og på alle vis vellykket.

Kombinert jubileums- og innflyttingsseminar

IGA hadde i 2022 30-årsjubileum, og det at vi hadde flyttet til nye lokaler var også noe å feire.

Den 25. august inviterte vi derfor alle egne medlemmer og representanter fra samarbeidende institutter til feiring, med mottakelse i våre nye lokaler, foredrag om IGAs historie av Thor Kristian Island i leide lokaler hos IPSY – han presenterte da sin nye digitale bok om emnet, svært godt tatt imot, se: <https://online.fliphtml5.com/bxvnu/rasq/>. Så ble det middag i byggets kantine og nachspiel til slutt i IGAs lokaler.

Medlemsbrev

I 2022 fikk medlemmene nyhetsbrev fra instituttlederen først ved nyttår, med innkalling til generalforsamlingen i mars, samt julehilsen i desember.

Nettsidene - www.iga.no

Hjemmesiden er IGAs viktigste informasjonskilde utad. Her finner alle interesserte alt om utdannings- og seminar tilbud og om IGA som organisasjon. Kandidater og medlemmer kan logge seg inn til egne sider med all relevant informasjon for hver av gruppene.

Påmelding til instituttets utdanningsprogram og andre kurs foregår elektronisk. Man kan finne lenker til andre aktuelle nettsteder nasjonalt og internasjonalt, om forskning om gruppeterapi, relevant litteratur og annet. Medlemmer og kandidater oppfordres til å bruke nettsidene og til å gi tilbakemeldinger til sekretariatet om brukervennlighet, ting som savnes, kan forbedres osv.

IGA har også en åpen side på Facebook (www.facebook.com/gruppeanalyse). Her legges mer uformell informasjon ut. IGA oppfordrer alle medlemmer til å dele informasjon og andre innlegg som de mener kan være av faglig interesse for flere, på denne Facebook-siden.

Økonomi

IGAs omsetning var i 2022 9,3 millioner kr. Tilskuddet fra Helse- og Omsorgsdepartementet (statsbudsjettets kapittel 765, post 73 «Tilskuddsordninger til Institutter og foreninger som driver etter-, videre- og spesialistutdanning i psykisk helse») var på nærmere 5 millioner, en reduksjon på 1 million fra året før. Instituttet har dermed hatt et underskudd i år, noe som var forventet med et så stort kutt i tilskuddet. Tilskuddet går til drift av IGA, hovedutdanningen og til de regionale opplæringsprogrammene (RGO) samt til stipender til kandidater, tilskudd til KV-grupper og til faglig fordypning for engasjerte medlemmer. Inntektene er ellers i all hovedsak kursinntekter.

Stipend, tilskudd og faglig fordypning

Det tilstrebes hvert år å sette av midler til stipend. Kandidater med særlige utgifter, bl.a. knyttet til lang reisevei og/eller lite eller ingen økonomisk støtte fra arbeidsgiver, prioriteres. Det ble i 2022 gitt stipend til 9 kandidater, totalt kr 170 000. For kursåret 2022-23 har IGA gitt støtte til 24 KV-grupper (kollegial veiledning med ekstern veileder), i alt kr 236 000. I 2022 var det ikke midler til skrive- og forskningsstipend. Det er også refundert totalt kr 135 500 til faglig fordypning/kompetanseheving for 16 personer dette året.

Stab – fast ansatte og engasjerte

Sekretariatet er presentert under organisasjon side 5.

Lærerstab og veiledere

Lærere for kursåret 2022-23 på utdanningsprogrammet på Voksenåsen

Kursledere kursleder 1: Christian Hjort, kursleder 2: Helene Hedemark
Smågruppelærere Synnøve Ness Bjerke, Øystein Christoffersen, Hanne-Sofie J. Dahl, Frode Finseth, Helene Hedemark, Christian Hjort, Siri Johns, Ingalill Johnsen, Jon Johnsen, Hans Peter Møller og Audun Ulland
Veiledning/teori, i tillegg Helle Janecke Elvebredd, Magne Olav Gudmestad, Laila Hjulstad.

Lærere på tilleggsseminarene kursåret 2022-23

MBT-G veiledning/teori Øyvind Urnes
BPT (psykoanalytisk teori) Inger Marie Bua, Øystein Førre, Steffen R. Holthe, Hanne-Sofie Johnsen Dahl, Anna Szulc og Torbjørn Liaaen
Skriveseminar (diplom) Kjersti S. Lyngstad
Veilederutdanningen Kari Gjelstad og Thor Kristian Island
Veiledning lærerstab Klinisk veileder Øyvind Urnes, Prosessveileder Kari Gjelstad

Anbefalte emnekurs i gruppepsykoterapi

For leger i spesialistutdanning psykiatri har Synnøve Ness Bjerke, Frode Finseth, Helene Hedemark, Thor Kristian Island over flere år vært faste kursledere/lærere.
For leger i spesialistutdanning i rus- og avhengighetsmedisin er Synnøve Ness Bjerke og Jon Johnsen kursledere/lærere.

Andre bidrag og aktivitet blant IGAs medlemmer

Her presenteres det vi vet om IGA-relevant aktivitet blant medlemmene, som ikke allerede er omtalt andre steder i årsmeldingen. Faste veilederoppdrag tas ikke med:

Thor Kristian Island og **Hanne-Sofie Johnsen Dahl** er delegater i EFPP og deltar jevnlig på EFPP sine nettbaserte storgrupper, samt nettbaserte møter for «the group analytic sector».

Thor Kristian Island er også medlem av Board of Directors i IAGP, som møtes flere gang i året.

Sigmund Karterud Foredrag på Nordisk Gruppepsykoterapeutisk konferanse (1.9.2022): The concept of container-contained and its relevance for group psychotherapy.

Steinar Lorentzen

Society of Psychotherapy Research, Denver. Webinar. Paper 'Focused Groupanalytic Psychotherapy'.

Nordisk Gruppepsykoterapeutisk symposium, Ålesund 1.-3. september.

Forelesning om Gruppeanalytisk forskning. b. Workshop om 'Focused Groupanalytic Psychotherapy'.

Samarbeid med andre organisasjoner

Norge

Norsk gruppepsykoterapeutisk forening (NGPF)

NGPF har fra etablering i 1989 for flere kjentes som en medlemsorganisasjon for instituttet, for de som gikk i utdanningen fram til instituttet ble etablert. I starten kunne bare de med full 5-årig IGA-utdanning være medlem, etter hvert er foreningen åpen for de med kortere utdanningsløp og gruppepsykoterapeuter med annen utdanning. NGPF er fortsatt IGAs aller nærmeste samarbeidspartner og de fleste som er medlemmer i instituttet (IGA) er også medlem i NGPF.

NGPFs hovedoppgave er å fremme gruppepsykoterapiens vilkår i Norge. På nettsidene (www.ngpf.no) finnes informasjon om gruppepsykoterapi som behandlingsmetode og en liste over gruppepsykoterapeuter som er medlemmer av NGPF. NGPF utgir Gruppenytt, de publiserer og oppdaterer listen over gruppeterapeuter og arrangerer medlemskvelder med faglig innhold.

I 2022 var det Norges tur til å arrangere den tradisjonsrike nordiske gruppeterapikonferansen som går hvert 3. år, og igjen, tradisjonen tro, sto NGPF for planlegging og gjennomføring av konferansen 1.–3. sept. i Ålesund. Konferansen med tema «Container and contained» ble godt besøkt. Både det faglige programmet, det sosiale og kulturelle programmet og været var helt strålende.

Fra venstre sees nøkkelpersoner for gjennomføringen; Hans Peter Møller, Steinar Lorentzen, Eva Berg, Elfrida Kvarstein, Margrethe Botn, Peder Ludvig Sætre, sjefen for arrangements-komiteen Berit Marie Kalland, Wibeke Kløvning og Helge Knudsen.

Samarbeidsrådet for etter og videreutdanning i psykisk helsevern

Samarbeidet med andre tilskuddsmottakere fortsetter. Dette gjelder både kontakt med Helsedirektoratet, Helse- og omsorgsdepartementet, høringsuttalelse til Stortingets statsbudsjettarbeid og samarbeid om Psykoterapibiennalen lever igjen, med planlagt Psykoterapibiennale 20. mars 2023, tema «Utenforskap».

IGA inngår i et nært samarbeid med **Psykoterapiutvalget i Norsk psykiatrisk forening**, der gruppeanalytiker Tone Tveit nå er ny leder av utvalget.

Internasjonalt engasjement

I 2022 ble den **Nordisk gruppepsykoterapikonferanse** som går hvert 3. år arrangert av NGPF 1. – 3. september, i Ålesund. Tema: “Container and Contained; the importance of containing in therapeutic groups and in Society”.

IGA er medlem i **European Group Analytic Training Institutions Network - EGATIN**. Study Days arrangeres mot slutten av april i nye medlemsland og -byer hvert år. Konferansen gikk digitalt i 2022, som hybrid i Roma og digitalt i 2022. Planen for 2023 er Budapest, med mulighet for deltakelse også digitalt. Delegat fra IGA Norge er undervisningsleder Synnøve Ness Bjerke.

Flere norske gruppeanalytikere er medlem av **American Group Psychotherapy Association, AGPA**. AGPA-konferansene gikk digitalt i 2022, i 2023 møtes man igjen i New York.

IGA er også medlem av **European Federation for Psychoanalytic Psychotherapies in the public sector – EFPP**, en europeisk paraplyorganisasjon for nasjonale nettverk av psykoanalytisk orienterte organisasjoner innen voksen-, barne- og ungdoms-, gruppe-, par- og familiebehandling rettet mot offentlige helsetjenester. IGA har to delegater; Thor Kristian Island og Hanne-Sofie Johnsen Dahl. Internasjonale konferanser arrangeres hvert 3. år, neste i 2024.

GROUP ANALYTIC SOCIETY international, GASi arrangerer hvert 3. år et stort internasjonalt symposium. Neste GASi-konferanse, den 18., kommer i Beograd 23.-27. aug. 2023

International Association for Group Psychotherapy and Group Processes (IAGP)

Thor Kristian Island var medlem av IAGPs «Board of Directors» frem til juli 2022. Han er også leder for “Fellowship Awards committee” i IAGP og redaktør av «Globeletter», IAGP’s nettbaserte nyhets- og fagmagasin, som kommer ut to ganger i året, se: <https://online.fliphtml5.com/bxvnu/lqum/>. I 2022 ble IAGPs 21. internasjonale kongress arrangert i Pescara i Italia, med tre deltakere fra Norge. Thor Kristian Island var del av den

vitenskapelige komite og ledet både ett internasjonalt panel om «large groups and social dreaming matrix» og storgruppen.

Publikasjoner

VITENSKAPELIGE PUBLIKASJONER fra IGAs medlemmer

Dahl, Hanne-Sofie Johnsen

Brøsholen, P; Ulberg, R; **Dahl, H-S. J.**; Thorén, A. (2022). Therapists' Emotional Responses in Individual Therapy with Depressed Adolescents: An Evaluation of the Data Structure of the Feeling-Word Checklist—28. *International Journal of Environmental Research and Public Health (IJERPH)* 19(15)

Calderon, A; Storeide, K.A H.; Elvejord, C.; Nissen-Lie, H.A.; Ulberg, R.; **Dahl, H-S.J.** (2022). Examining Psychotherapeutic Processes with Depressed Adolescents: A Comparative Study of Two Psychodynamic Therapies. *International Journal of Environmental Research and Public Health (IJERPH)* 19(24)

Fahs, S.C.; Ulberg, R.; **Dahl, H-S.J.**; Høglend, P.A. (2022). Parental Bonding and Relationships with Friends and Siblings in Adolescents with Depression. *International Journal of Environmental Research and Public Health*

Korsgaard, H.O.; Ulberg, R.; Hummelen, B.; Midgley, N.; Thorén, A.; **Dahl, H-S.J.** (2022). Personality Disorders as a Possible Moderator of the Effects of Relational Interventions in Short-Term Psychoanalytic Psychotherapy with Depressed Adolescents. *International Journal of Environmental Research and Public Health (IJERPH)* 19(17)

Mechler, J.; Lindqvist, K.;... **Dahl, H-S.J.**;... Philips, Björn. (2022). Therapist-guided internet-based psychodynamic therapy versus cognitive behavioural therapy for adolescent depression in Sweden: a randomised, clinical, non-inferiority trial. *The Lancet Digital Health* 4(8) s. e594-e603

Schønning, T; **Dahl, H-S.J.**; Hummelen, B.; Ulberg, R. (2022). Do Sleep Disturbances Improve Following Psychoanalytic Psychotherapy for Adolescent Depression? *International Journal of Environmental Research and Public Health (IJERPH)*

Karterud, Sigmund

Esposito, G., Formentin, S., Passeggia, R., Marogna, C. & **Karterud, S.** (2022). *Pseudomentalization as a challenge for therapists of group psychotherapy with drug addicted patients*. *Frontiers in Psychology*, 12: 684723

Karterud, S. (2022). Personlighetsfokustert terapi. Oslo: Gyldendal Akademisk.

Karterud, S. (2022). Å være en person. *Tidsskrift for Norsk psykologforening*, 59, 4: 277-281

Lorentzen, Steinar

Lorentzen, S. (2022). *Focused Group Analytic Psychotherapy. An Integration of Clinical Experience and Research. An integration of clinical experience and research*. London/New York: Routledge.

Lorentzen S. (2022). Focused group analytic psychotherapy: An integration of clinical experience and research. *J Clin Psychol.* 2022 Aug;78(8):1613-1623.

Gonzalez, Marianne Thorsen

Hagen, Stian og **Gonzalez, M.T.** (In print jan 2023). Anestesiologisk praksis ved gjennomføring av elektro-konvulsiv behandling til personer med psykiske lidelser: En kvalitativ studie. *Inspira*

Marriott, Siv Camilla; Grov, Ellen Karine; **Gonzalez, M.T.** Issues in Mental Health Nursing. Nurse Educators' Pedagogical Approaches Addressing Student Nurses' Mental Health Care Competence: A Qualitative Study

Høegh-Larsen, Anne Mette; **Gonzalez, M.T.**; Reiersen, Inger Åse; Husebø, Sissel Iren Eikeland; Ravik, Monika. Changes in nursing students' self-reported professional competence in simulation-based education and clinical placement: A longitudinal study. *Nurse Education Today* 2022 ;Volum 119. s. 1-8

Høegh-Larsen, Anne Mette; Ravik, Monika; Reiersen, Inger Åse; Husebø, Sissel Iren Eikeland; **Gonzalez, M.T.**. PEARLS Debriefing Compared to Standard Debriefing Effects on Nursing Students' Professional Competence and Clinical Judgment: A Quasi-Experimental Study. *Clinical Simulation in Nursing* 2022 s. 1-11

Skundberg-Kletthagen, Schröder, Lundqvist, Moen, **Gonzalez, M.T.** (2022). "Adaption and Cultural Validation of the Quality in Psychiatric Care-Outpatient Staff (QPC-OPS) Instrument to a Norwegian Community Mental Health Context." *J Behav Health Serv Res.*

Jacobsen, Turid Iren; Sandsleth, Marit Gjone; **Gonzalez, M.T.** (2022) Student nurses' experiences participating in a peer mentoring program in clinical placement studies: A metasyntesis. *Nurse Educat. in Practice.* vol. 61.

Nesse, Linda; **Gonzalez, M.<t.**; Aamodt, Geir; Borg, Marit; Sjøfjell, Tommy Lunde; Raanaas, Ruth Kjærsti. (2022) Promoting recovery and citizenship in collaboration with residents in supported housing: a prospective comparative study. *Nordic Social Work Research.*

Følg oss på www.iga.no og www.facebook.com/gruppeanalyse